

Bc.Nikola Hušková, Trestné činy mládeže na Plzeňsku v letech 1931-1949. práce, Katedra historie FPE ZČU v Plzni 2014, 91 str. + 24 obrazových příloh.

Hodnocená diplomová práce představuje původní a vlastně i průkopnickou studii o kriminalitě mládeže v Plzni a na Plzeňsku v rozmezí 1931-1949. Toto časové spektrum je vymezeno platností zákona č.48 z roku 1931, který přežil i protektorát a jehož platnost ukončily až politické změny po komunistickém převratu. Práce Nikoly Huškové je založena na původním archivním studiu v SOA v Plzni, konkrétně na důkladném prostudování a analýze složek zvláštního archivního fondu *Soud mládeže Plzeň 1931-1949*. To dokládá také důkladný poznámkový aparát, čítající 221 poznámek a odkazů pod čarou. První dvě úvodní kapitoly shrnují trestněprávní problematiku mládeže i fungování soudních mechanismů v českém a československém právním systému první poloviny 20.století. Těžiště práce (asi osmdesát procent textu) je věnováno sledované problematice konkrétní trestné činnosti mládeže (tedy mladistvých nezletilých osob ve věku 14-18 let). V zásadě se jedná o soubor kasuistik jednotlivých případů, které autorka na základě trestních spisů shrnuje do jednotlivých, celkem čtivých kapitol. Recenzentovi však není jasné, zda autorka do své práce zařadila všechny případy (kolik jich bylo celkem?) či zda provedla nějakou selekci, výběr, a to pak podle jakých kritérií? Jinak sledované a popisované kauzy rozčlenila logicky do větších tematických celků, např. Krádeže, Žhářství, Falšování úředních listin, Žhářství, Činy sexuální povahy ad. Tyto jednotlivé části vždy autorka uzavírá vlastním vyhodnocením a interpretací. Z dnešního pohledu zarazí a překvapí, kolik mladých lidí falšovalo doklady (dělali se staršími) jen aby mohli pomoci svou prací v Německu přispět k vítězství říše (jistě, míním to ironicky, vím, že šlo o peníze a lepší „bydlo v rajchu“, ovšem na druhé straně od otce i jeho bratra vím, jakou práci dalo mým prarodičům je vyreklamovat z „totálního ajnsacu“). Do rozsudků, vcelku na pozdější poměry padesátých let velmi mírných, se ještě nepromítaly politické poměry. Např. mladík za zhanobení portrétu Vůdce ve Staňkově „vypásl“ ještě na počátku protektorátu, v srpnu 1939, jen podmínku, za heydrichiády byl to už asi odnesl kulkou popravčí čety. Také musím s jistou úsměvností upřímně konstatovat, že mne pobavily kasuistiky týkající se četných „zločinů o smilstvu proti přírodě“ (vězení, společenské vyloučení), jaký posun nastal ve společenském diskursu od zatracení k dnešním homosexuálním pochodům „hrdosti“ a k uzavírání „sňatků“. Mrazivěji působí už poválečné kasuistiky, např. o znásilnění páchaných českými mladistvými společně s Rusy na mladých Němkách.

Jak už jsem uvedl, práce Bc.Nikoly Huškové je zdařilá a přínosná, po formální a odborné stránce vyhovuje nárokům kladeným na diplomové práce KHI, a proto ji doporučuji k úspěšné obhajobě s hodnocením „výborně“.

Profesor PhDr. Jan Kumpere, CSc., Katedra historie FEP ZČU v Plzni, recenzent

